

Державна ветеринарна та фітосанітарна служба України
**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
В КИЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ**

вул. Балукова, 22, м. Вишневе, Києво-Святошинського району, Київської області, 08133,
тел. (044) 406-38-13, e-mail: gu@kievoblvet.gov.ua

17.07.2015 № 10-01-18/1216
на № 24 від 15.07.2015

**Громадська спілка «Асоціація
користувачів мисливських та
рибальських господарств»**
вул. Оболонська, 12, м. Київ, 04071

Про надання інформації

Головне управління ветеринарної медицини в Київській області розглянуло в межах повноважень Ваш лист від 15.07.2015 № 24 та інформує наступне.

В зв'язку з ускладненням епізоотичної ситуації щодо африканської чуми свиней (далі - АЧС) в світі, в тому числі і в Україні, виникла реальна біологічна загроза галузі українського свинарства. З 2012 року в Україні зареєстровано 30 випадків АЧС (16 в дикій фауні), в т. ч. 13 випадків вже зареєстровано з початку 2015 року, що свідчить про стрімке розповсюдження інфекції.

Аналізуючи розвиток епізоотичного процесу в країнах де АЧС набула широкого розповсюдження (Російська Федерація, Грузія) можна зробити висновок, що одним із важливих чинників в цьому процесі є дикі свині, як природній резервуар збудника хвороби. З проникненням вірусу АЧС в дику фауну утворилися ендемічні зони щодо АЧС в Грузії, Російській Федерації. Звідти хвороба потрапила до Білорусії, Польщі, України. Нині випадки ураження диких кабанів зареєстровано у Литві, Латвії та Естонії. За даними МЕБ (Міжнародного епізоотичного бюро) в Естонії з 02.09.2014 станом на 22.07.2015 зареєстровано 106 випадків АЧС, з них 103 в дикій фауні, а 8 липня 2015 року ветеринарною службою Естонії виявлені перші випадки захворювання свиней в двох комерційних свинарських фермах і в одному індивідуальному підсобному господарстві.

Враховуючи, що на сьогодні вірус АЧС набуває значного розповсюдження серед диких свиней на території України (Луганська обл. - 3 випадки, Чернігівська обл. - 8 випадків, Сумська обл. - 2 випадки, Рівненська та Житомирська обл. по 1 одному випадку, Київська обл. - 1 випадок, в т. ч. вірус виділено із одного загиблого кабана та трьох відстріляних), а популяція диких кабанів значно перевищує біологічні норми є реальні умови утворення

ендемичних зон щодо АЧС і на території нашої держави. Тим більше, що на сьогодні в Україні є багато приватних мисливських господарств де здійснюється розведення диких свиней в напівприродних умовах (утримання в вольєрах, схрещування з домашніми та ін.), що значно знижує їх імунітет та сприяє виникненню і розповсюдженню серед них інфекційних та інвазійних хвороб, в т. ч. і АЧС.

Виникнення стаціонарно неблагополучних по АЧС природних зон призведе до постійної загрози занесення вірусу як в індивідуальні господарства громадян так і в товарні свинарські господарства, що підтверджується зокрема на прикладах Російської Федерації, Естонії.

Так на територію Російської Федерації в 2007 році занесення збудника АЧС відбулося в популяцію диких кабанів, а на кінець 2014 року сумарна кількість випадків АЧС становила 685 і хвороба вже була зареєстрована в 36 регіонах європейської частини Російської Федерації. За період неблагополуччя території Російської Федерації (2007-2014 роки) по офіційним даним виникло 323 вогнища АЧС в дикій фауні та 362 серед домашніх свиней. Тільки в 2014 році в РФ було виявлено 32 вогнища АЧС серед домашніх свиней. При цьому захворювання було зареєстровано на семи великих свинокомплексах в Тульській (1), Псковській (2), Воронежській (3) і Орловській (1) областях. В результаті чого було знищено поголів'я свиней Тульській 57523 гол., Псковській 90336 гол., Воронежській 66276 гол. і Орловській 26632 гол. областей. Сумарна кількість знищеного поголів'я свиней в чотирьох областях Росії складає майже 50 % поголів'я свиней, що наразі утримується на території Київської області.

Подальше розповсюдження АЧС на території Київської області може привести до значних економічних збитків в результаті знищення значної кількості поголів'я свиней, крім того це приведе до заборони експорту не тільки тваринницької продукції, а й експорту зерна з області, а то й цілої країни. А це, у свою чергу, є серйозною економічною загрозою як для аграріїв, так і для країни в цілому.

Враховуючи всі ризики Державна надзвичайна протиепізоотична комісія при Київській ОДА за для локалізації і запобігання подальшого розповсюдження вірусу АЧС ухвалила рішення (протокол № 2 від 07.07.2015) провести депопуляцію диких кабанів у мисливських угіддях Київської області, які увійшли в осередок інфекції та зону захисту і зменшити чисельність дикого кабана до мінімальної в мисливських угіддях зони нагляду. Таке рішення було продиктоване вагомими економічними загрозами, які несе подальше поширення інфекції.

Польські вчені та фахівці ветеринарної медицини вважають: найкращим способом боротьби з АЧС був би загальний відстріл диких кабанів на території країни, а щільність популяції повинна становити одна особина на 1 тис. га (проф. Пейсак журнал «Аграрний тиждень» № 4-5, 2015 рік). В той же час, за даними таксації, поголів'я диких кабанів тільки в мисливських угіддях

Державної Організації «Резиденції «Залісся» (Броварський район) перевищувала даний показник в 23 рази.

Разом з цим інформуємо, що підставою для депопуляції диких кабанів, в т. ч. на землях державного мисливського резерву є відповідні Рішення Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Кабінеті Міністрів України (протокол № 1 від 10.03.2015), Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Київській ОДА (протокол № 2 від 07.07.2015) та рішеннями Державних надзвичайних протиепізоотичних комісій при райдержадміністраціях відповідних районів.

Відповідно до частини 8 статті 41 Закону України «Про ветеринарну медицину» Рішення Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Кабінеті Міністрів України та місцевих державних надзвичайних протиепізоотичних комісій є обов'язковими для виконання центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та власниками товарів.

Стосовно можливості використання туш відстріляних диких кабанів у разі не підтвердження захворювання на АЧС повідомляємо. Таке використання можливе за умови:

проведення відстрілу диких кабанів за межами інфікованої зони за погодженням з головним державним інспектором ветеринарної медицини відповідного району та під контролем фахівців державної служби ветеринарної медицини;

здійснення розбирання туш відстріляних кабанів тільки на спеціально обладнаних майданчиках, в разі підтвердження державним інспектором ветеринарної медицини відповідності майданчиків ветеринарно-санітарним вимогам, та з дотриманням заходів біобезпеки;

забезпечення ідентифікації туш та внутрішніх органів і їх належне зберігання до отримання результатів лабораторних досліджень на АЧС;

використання м'яса та субпродуктів, мисливських трофеїв проводити тільки після проведення ветеринарно-санітарної експертизи в відповідності до вимог п.12 Правил перед забійного ветеринарного огляду тварин і ветеринарно-санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів та з дозволу державного інспектора ветеринарної медицини.

Згідно із статтею 49 Закону України «Про ветеринарну медицину» майнова шкода (збитки), завдана особам внаслідок запровадження карантину (карантинних обмежень) тварин або у зв'язку з проведенням процедур і робіт щодо ліквідації та профілактики карантинних хвороб, відшкодовується за рахунок коштів Державного бюджету України в порядку і розмірах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Начальник

 А.О. Жук

Вик. Тібеж М.В.
406-38-13